

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 721/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Piovarčím, Štúrova 20, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Tdo/42/2020 zo 16. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základného práva na verejné prerokovanie vecí podľa čl. 48 ods. 2 a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho súdu o dovolaní, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o jeho podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Namietaný rozsudok žiada zrušiť s tým, že vec sa vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Napokon žiada finančné zadosťučinenie 1 500 eur.

II.

2. Sťažovateľovi bol rozsudkom zo 14. marca 2019 za prečin porušovania domovej slobody uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 18 mesiacov. Uznesením okresného súdu z 1. augusta 2019 bol sťažovateľ podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Na podnet poškodeného podal minister spravodlivosti proti tomuto rozhodnutiu 12. februára 2020 dovolanie, keďže rozhodnutím okresného súdu mal byť v prospech sťažovateľa porušený zákon. Na účely obhajoby v dovolacom konaní bol sťažovateľovi 17. apríla 2020 ustanovený obhajca, ktorý sa k dovolaniu vyjadril podaním z 5. mája 2020, keď poukázal na to, že okresný súd nevybočil

z medzí zákona, ktorý umožňuje širokú mieru úvahy pri posúdení dôvodov podmieneného prepustenia z výkonu trestu. Obhajca sťažovateľa sa vyjadril aj k vyjadreniu okresnej prokuratúry.

3. O dovolaní rozhodol najvyšší súd na verejnom zasadnutí 16. marca 2021. Predtým sťažovateľa o verejnom zasadnutí upovedomil a uviedol mu, že jeho účasť na verejnom zasadnutí nie je nutná. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom najvyšší súd vyslovil, že uznesením okresného súdu bol v prospech sťažovateľa porušený § 66 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného zákona a uznesenie okresného súdu zrušil a prikázal mu vec znova prerokovať a rozhodnúť. Podľa najvyššieho súdu neboli splnené materiálne podmienky podmieneného prepustenia, keď okresný súd nevzal do úvahy okolnosti prípadu. Poukázal na vyjadrenie riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, podľa ktorého resocializačná prognóza sťažovateľa je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné, neodporučil jeho podmienené prepustenie s tým, že správanie a pracovná morálka sťažovateľa neboli na požadovanej úrovni. Na základe toho najvyšší súd vyhodnotil, že okresný súd rozhodol svojvoľne, pretože rozhodol v rozpore so skutkovým stavom.

III.

4. Sťažovateľ vidí porušenie svojich základných práv v tom, že jeho obhajoba nebola vykonávaná účinne a zákonne, keďže sa s ustanoveným obhajcom nestretol, obhajca ho žiadnym spôsobom nekontaktoval a neprerokoval s ním možnosti obhajoby s tým, že podal bez jeho vedomia dve podania, čo malo za následok zhoršenie jeho pozície v dovolacom konaní. Sťažovateľ je toho názoru, že obhajoba nebola vykonávaná v jeho prospech. Sťažovateľovi nie je zjavné, akým spôsobom mohol ustanovený obhajca presadzovať jeho práva v dovolacom konaní a riadiť sa jeho pokynmi, pokiaľ nevyvinul zákonom predpokladanú iniciatívu zistiť jeho postoj a argumentáciu k veci. Podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces, keďže napriek tomu, že mal ustanoveného obhajcu, tento vykonával obhajobu iba formálne, bez hlbšej znalosti veci a najmä bez záujmu o zistenie jeho stanoviska. Sťažovateľ dodal, že pokiaľ by s ním obhajca obhajobu konzultoval, mohol byť výsledok dovolacieho konania pre neho pozitívny. Okrem toho poukazuje na to, že pre pasivitu obhajcu nesprávne vyhodnotil upovedomenie najvyššieho súdu o verejnom zasadnutí, v ktorom mu bolo uvedené, že jeho účasť nie je nevyhnutná. To viedlo k tomu, že o jeho dovolaní bolo rozhodnuté bez jeho účasti.

IV.

5. Vo veci sťažovateľa, ktorá sa týka podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, nemožno dospieť k záveru o porušení jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, keďže pokiaľ ide o výkon rozhodnutí v trestných veciach, ktoré nie je rozhodovaním o oprávnenosti trestného obvinenia tak, ako to stanovuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, je čl. 6 dohovoru zásadne neaplikovateľný (Enea proti Taliansku, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva – Veľká komora z 17. 9. 2009, sťažnosť č. 74912/01).

6. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, treba uviesť, že medze základných práv sa podľa čl. 13 ods. 2 ústavy upravujú zákonom. V prípade sťažovateľa je týmto zákonom Trestný poriadok, ktorý osobitne upravuje postup súdu i s ohľadom na realizáciu základného práva na verejné prerokovanie veci. Podľa § 292 ods. 1 Trestného poriadku predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná, a o verejnom zasadnutí upovedomí osobu, ktorá môže

byť priamo dotknutá rozhodnutím. Podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti. Z uvedených ustanovení Trestného poriadku v spojení s okolnosťami veci sťažovateľa vyplýva, že najvyšší súd dospel k záveru, že nie je dôvod na predvolanie sťažovateľa na verejné zasadnutie, čo viedlo k tomu, že sťažovateľ bol o verejnom zasadnutí upovedomený. Tento postup najvyššieho súdu bol vykonaný v súlade s Trestným poriadkom ako zákonom, v medziach ktorého sa vykonáva základné právo sťažovateľa. Úvaha najvyššieho súdu o nepredvolaní sťažovateľa na verejné zasadnutie zodpovedá tomu, že základom rozhodnutia najvyššieho súdu boli skutočnosti, ktoré vyplývali z listín v spise a aj po zrušení rozhodnutia okresného súdu bude nevyhnutné opätovné nariadenie verejného zasadnutia, na ktorom môže byť sťažovateľ vypočutý predtým, ako bude rozhodnuté o jeho podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Preto nemožno dospieť k tomu, že by rozhodnutím najvyššieho súdu a jeho predchádzajúcim postupom bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

7. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ktorého obsahom je to, aby obvinenému bol poskytnutý čas a možnosť prípravy na obhajobu a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu, treba zopakovať, že medze základných práv sa podľa čl. 13 ods. 2 ústavy upravujú zákonom. Okresným súdom bol sťažovateľovi tak, ako to ustanovuje Trestný poriadok, ustanovený obhajca, ktorý sťažovateľa zastupoval v dovolacom konaní tak, že sa vyjadril ku všetkým podaniam, ktoré mu boli doručené, no bez toho, aby predtým so sťažovateľom akokoľvek komunikoval obsah týchto podaní. Tento postup súdom ustanoveného obhajcu nie je spôsobilý viesť k porušeniu práva na obhajobu v ústavnoprávnej intenzite. Jednak ústavnou sťažnosťou namietané rozhodnutie nie je konečné, keďže okresný súd bude opätovne posudzovať podmieňné prepustenie sťažovateľa. Na druhej strane bol ustanovený obhajca činný v prospech sťažovateľa, keď reagoval na doručené písomnosti a podal dve podania, v ktorých uviedol dôvody, pre ktorý nie je dôvod na zrušenie dovolaním napadnutého uznesenia. Z ústavnej sťažnosti nie je vôbec zrejmé, aké okolnosti zo strany sťažovateľa mali ovplyvniť rozhodnutie najvyššieho súdu. Sťažovateľ len všeobecne uvádza, že ustanovený obhajca nezisťoval jeho postoj k veci. Neuviedol však, o aké závažné okolnosti by malo ísť. Preto nemožno dospieť k tomu, že by rozhodnutím najvyššieho súdu a jeho predchádzajúcim postupom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 50 ods. 3 ústavy.

8. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba uviesť, že základné právo na súdnu ochranu je výsledkové. To znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok (II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Zrušením rozhodnutia okresného súdu o podmieňnom prepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody nie je konanie v tejto veci skončené a okresný súd bude musieť znova rozhodnúť. Ďalšie konanie na okresnom súde si vyžiada nariadenie verejného zasadnutia, pričom sťažovateľ bude môcť v tomto konaní či už prostredníctvom obhajcu alebo sám komunikovať tie skutočnosti, ktoré sú podľa neho rozhodné pre uznesenie okresného súdu o podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré nemohol komunikovať či už najvyššiemu súdu alebo ustanovenému obhajcovi, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť súdne rozhodnutie nad rámec doteraz už okresným súdom vykonaných dôkazov a ktoré v konečnom dôsledku ani žiadnym spôsobom neuviedol v ústavnej sťažnosti. K tomu možno uviesť, že najvyšší súd založil svoje rozhodnutie najmä na tom, že rozhodnutie okresného súdu

nekorešponduje s okolnosťami prípadu, ktoré podrobne uviedol. Najvyšší súd poukázal na viaceré skutočnosti, pre ktoré sa rozhodol zrušiť rozhodnutie okresného súdu, ktoré vyhodnotil ako svojvoľné, keď okresný súd nezohľadnil kľúčové okolnosti prípadu. Sťažovateľ má zachované možnosti, aby tieto úvahy najvyššieho súdu vyvrátil uvedením skutočností, ktoré považuje za rozhodujúce a ktoré doteraz neboli zohľadnené. Preto nemožno dospieť k tomu, že by rozhodnutím najvyššieho súdu a jeho predchádzajúcim postupom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

9. Namietané rozhodnutie neviedlo k porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a ani práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu